

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 301/2015
28.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Бранка Станића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Браниславе Апостоловић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца У.б. АД у Б., ..., кога заступа Р.А., адвокат из Б., ..., против туженог Г.о. АД Б., ..., кога заступа М.Г., адвокат из Н.С., ..., ради дуга, вредност предмета спора 77.112.000,00 динара, у поступку по ревизији тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5685/14 од 11.06.2015.године, на седници већа одржаној дана 28.01.2016.године, доноси

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5685/14 од 11.06.2015.године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 2355/2013 од 19.04.2014. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца У.б. АД у стечају из Б., па је обавезан тужени Г.о. АД из Б., да тужиоцу исплати износ од 77.212.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана 13.05.2011.године до исплате, а у року од 8 дана од пријема писменог отправка пресуде. Другим ставом је обавезан тужени да тужиоцу исплати 1.169.520,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 5685/14 од 11.06.2015.године, преиначена је првостепена пресуда, па је пресуђено тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца У.б. АД у стечају Б., којим је тражио да се обавезе тужени Г.о. АД Б. да тужиоцу плати 77.212.000,00 динара са законском затезном каматом од 13.05.2011.године до исплате, као и парничне трошкове. Обавезан је тужилац да туженом наканди парничне трошкове у износу од 657.600,00 динара у року од 8 дана од пријема пресуде, као и да тужилац туженом плати 481.500,00 динара на име накнаде парничних трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију из разлога битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а са предлогом да Врховни касациони суд

исту усвоји и преиначи побијану другостепену правноснажну одлуку, или исту укине и предмет врати другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање по жалби.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом нису учињене ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП на које се ревидент позива истичући да је другостепени суд одлуку засновао на чињеничном стању које је утврдио другачије од првостепеног суда, а без отварања расправе пред другостепеним судом и у погледу утврђивања воље уговорних страна.

Предмет тужбеног захтева је обавезивање туженог као осигуравача по основу закључене полисе о осигурању имовине број ... на исплату одређеног износа – на име накнаде штете настале услед наступања осигураног случаја у коме је у 10.03.2011.године разбојништвом тужиоцу одузет износ и то из два специјална транспортна возила укупно 83.500.000,00 динара, а како је тужени по основу осигурања тужиоцу исплатио само 6.288.000,00 динара, то је преостали износ од 77.212.000,00 динара које је тужени одбио да исплати тужилац тражио овом тужбом.

У току поступка пред нижестепеним судовима утврђено је да су странке и то тужилац као уговарач осигурања и осигураник, а тужени као осигуравач 31.05.2010.године закључили уговор о осигурању полиса број ..., а којом је обухваћено осигурање и преноса/превоза новца које укључује и разбојништво, у складу са условима осигурања од опасности провалне крађе и разбојништва. У току превоза новца вршеног од стране S.S. ангажованог од стране тужиоца, у два специјално адаптирана возила дана 10.03.2011.године неспорно је дошло до разбојништва када је тужиоцу одузет износ од 83.500.000,00 динара.

Увидом у полису осигурања суд је утврдио да је иста закључена за период 01.06.2010.године до 01.06.2011.године, те да се стога осигурани случај односно превоз новца у коме је дошло до разбојништва и догодио у току трајања периода осигурања по наведеној полиси, којом су били обухваћени и опасност од провалне крађе и разбојништва.

Условима за осигурање од опасности провалне крађе и разбојништва од 28.12.2010.године, под којима је закључена полиса осигурања између парничних странака у члану 5. став 5. прописано је да осигурање преноса, односно превоза новца и других вредности наведених у ставу 1. закључује на осигурану суму у напред уговорену и означену у полиси по једном достављачу, а штета се плаћа у пуном износу, али највише до висине суме осигурања (осигурање на први ризик). По једном достављачу, ако нема пратиоца сума осигурања може износити највише 726.000,00 динара. За осигурање на суму осигурања од 726.000,00 динара до 1.742.000,00 динара услов је да достављач има пратиоца или да новац преноси у торби са уграђеним алармним уређајем, а за осигурање за суму већу од

1.742.000,00 динара да достављач има оружану пратњу и то 3.484.000,00 динара једног, а за износ преко 3.484.000,00 динара најмање два наоружана пратиоца.

Према одредбама цитираног члана, ако се при наступању осигураног случаја утврди да достављач није имао пратиоца или торбу са алармним уређајем, а осигурање је било на суму осигурања већу од 726.000,00 динара, приликом утврђивања висине накнаде узеће се као да је осигурање било закључено на суму од 726.000,00 динара. Исто тако ће се према цитираним одредбама услова за осигурање поступити ако се утврди да достављач није имао осигурану пратњу, а осигурање је било закључено на суму осигурања већу од 1.742.000,00 динара, или није имао два наоружана пратиоца на суму осигурања преко 3.484.000,00 динара.

Утврђено је од стране нижестепених судова да је превоз готовог новца вршило овлашћено предузеће специјализовано за ту врсту послова, као достављач, те да је превоз вршен специјалним возилима за превоз готовог новца, а да су у упратњи новца била два лица и то возач који је био наоружан и једна наоружани радник обезбеђења транспорта. С обзиром на висину превожене суме, тужени је сматрајући да није адекватно обезбеђен превоз новца пратњом достављача са два наоружана пратиоца, исплатио тужиоцу само износ од 6.288.000,00 динара, односно исплатио је износ који је сходно одредбама члана 5. услова о осигурању одговара обезбеђењу са једним наоружаним пратиоцем, одбијајући да исплати преостали износ, јер нису били испуњени уговорени услови за обезбеђење наведеног- превоженог износа новца, те је стога разлика одузетог износа и исплаћеног од стране туженог, предмет овог спора.

При таквом чињеничном утврђењу и при чињеници да је тужени исплатом износа по нижем степену осигурања суштински прихватио своју легитимацију и своју одговорност, као и важење полисе осигурања и околности настанка осигураног случаја, као спорно се поставило само питање, да ли је с обзиром на начин на који је уговорено у полиси осигурања, тужилац поред возача морао имати и два наоружана радника обезбеђења да би испунио услове из цитираних одредби члана 5. услова за осигурање, предвиђених за успостављање одговорности за накнаду штете у висини укупно превоженог износа или је један од лица који имају наоружање ради оружане пратње могао бити и возач, јер је у конкретној ситуацији управо у превозу учествовало само два лица и то један који је истовремено био и возач и који је поседовао и оружје и други, који је био наоружани радник обезбеђења.

Првостепени суд је заузео становиште да су испуњени услови осигурања за исплату укупног износа који је при разбојништву одузет туженом а по основу накнаде штете по означеној полиси, с обзиром да су у возилу којим је вршен превоз готовог новца била два лица са адекватним наоружањем која су представљала оружану пратњу превожене суме новца, сматрајући да није од утицаја чињеница да је један од њих био истовремено и сам возач.

Другостепени суд је првостепену одлуку преиначио и одбио тужбени захтев управо сматрајући да је било неопходно да се у обезбеђењу превоженог износа новца, односно на обезбеђењу транспорта новца ангажују два наоружана лица, чија би једина функција била заштита превоженог новца, те да стога сама чињеница да је возач коме је функција и задатак био да вози специјално возило у

коме је вршен превоз новца, имао оружје, не значи да је испуњен наведени услов да постоје два наоружана радника која врше обезбеђење превозеног новца, јер се возач превасходно мора посветити вожњи и пратити стање у саобраћају, што га онемогућава да се на адекватан начин ангажује као наоружана пратња у сврху обезбеђења пошиљке, посебно имајући у виду да је разбојништво учињено пресретањем возила у вожњи, што све указује да возач није могао истовремено испуњавати и функцију вожње и функцију обезбеђења превозеног теретановца.

Управо из наведених разлога, а прихватајући у потпуности детаљно дато образложење од стране другостепеног суда, Врховни касациони суд ревизију тужиоца одбија као неосновану, као у изреци ове одлуке.

Нису основани ревизијски наводи којима се истиче да је од стране другостепеног суда, нејасна одредба уговора тумачена супротно одредбама члана 100. Закона о облигационима, којим се регулише начин тумачења у случају када је уговор закључен према напред одштампаном садржају или када је на други начин припремљен и предложен од стране једне уговорне стране, у ком случају се нејасне одредбе тумаче у корист друге стране, јер у конкретној ситуацији није дошло до наведеног тумачења уговорних одредаба на описани начин. Другостепени суд је заправо из чињеничног стања које је у погледу спорног догађаја утврдио првостепени суд, правилно сматрао да је првостепени суд извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је пресуда првостепеног суда заснована, а то су чињенице о испуњености услова за одговорност у висини пуног износа украденог новца, те је користећи се овлашћењима из члана 394. Закона о облигационим односима преиначио првостепену пресуду изводећи правилан закључак о постојању релевантних чињеница на којима је своју одлуку засновао, дајући потпуно јасно образложење за свој закључак.

Стога, другостепени суд није ни морао отворати расправу у поступку по жалби, јер није утврђивао чињенично стање другачије од утврђеног, већ је дао само другачији закључак о постојању релевантних чињеница на основу чињеничног стања које је утврдио првостепени суд и које је суштински међу странкама и неспорно.

Из истих разлога суд заправо није ни тумачио вољу уговорних страна, јер је уговорне одредбе сматрао јасним, што је и образложио у својој одлуци, па стога ни ревизијски наводи у погледу начина тумачења одредаба уговора нису основани.

Из наведених разлога, а на основу члана 414. ЗПП, одбијена је као неоснована ревизија тужиоца као у изреци ове пресуде, тужиоцу нису признати ни тражени трошкови истог поступка.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**